

(א) לקמן י"ט. (ב) לעיל ג.
(ג) לקמן כא. (ד) לעיל יד.
(ה) לקמן לו. (ו) מ"ה.

גליון הש"ס

גמ' או לאו בכחו דמי.
ע"י לקמן כז ע"א חוס'
ד"ה ור"י דנאמקה אומי:
שם דקאזיל מינה
מינה. לקמן מד ע"ב:
שם ור"א סבר לה כר'
ברייקון. ע"י לקמן דף כא
ע"ב תר"ה ומר סבר:

רבינו הגנאל

ה"ח תרגומין שהיו
מוטטין בחבל דלי
הנפק החבל ונשבר
האלי. משלמין נזק שלם.
ואוקימנא. דמאוס בלישא,
דלא משונה. וברלי,
פשיט רב ביבי דקאזיל
מינה מינה. פי' מינה
מינה דרלי א) כי התנגול
מנקר בלישא שבחבל
ומגלגל הדלי עמו והקישו
לאבן ונשבר הדלי ונפקס
החבל בהיטוטו. כי האי
גוגג משלם נזק שלם,
הכי ודאי בגופם הויקאי את
הדלי ולא בכוחם. אבל אם
נפקס החבל שלא מומת
חיטוטו ונפל הדלי ונשבר,
זה דין צרורות הוא והצי
נזק הוא דמשלם. ואומר
כי האי גוגג כגון דקאזיל
מינה מינה בעי פ' ר'
ישמעל והטעם בין כזה
בין כזה אחר הוא. ובעיא
דרבא לא איפשיטא. וריע
כדין תיקו. בעי רבא חצי
נזק צרורות מגופו משלם
או מן העליה. ת"ש
לכב שנטל את החורה
והלך לגדיש, אכל את
החורה והדליק בגדיש.
על החורה משלם שלם,
ועל הגדיש משלם חצי
נזק מגופו. ש"מ משלם
משלם. ואקשי' או הכי ר'
אלעזר דאמי על הגדיש
נזק משלם. מי איכא נזק
שלם מגופו. והוא דמי
אלעזר לא אשכחן לה
בהיא. היכא איתמרא,
מיהו מסתברא בדגדיש
מיידי. ופריק' אלא כגון
דשני בהאי גחלה, פי'
דארייה ארייה, ר' אלעזר
סבר לה כר' טרפון דאמי
משונה בחצי הניקו נזק
שלם. ודחי' לה, ואמי ולא
היא אלא ר' אלעזר סבר לה
כסומכוס דסבר צרורות
נזק שלם, וסבר לה כר'
יהודה דאמי. צד תמות
במקומה עומדת. וכי קתי'
נגופו לדברי הכל, לרבנן
פשוטה היא, ולר' אלעזר
מצד תמות בלחוד קתי'
נגופו, והצי שהוא מועד
מן העליה, כר' יהודה.
והוא דר' יהודה בסוף פ'
שור שנגנ' ד' ה' שוריים,
הלכת קשרו בעליו כר'
ער ר' יהודה אומי' תם
חייב מועד פטור. גמ',
אמר רב אדא בר אבהא
לא פטר ר' יהודה אלא
צד העדאה שבו אבל צד
תמות במקומה עומדת.
והיא רב חמא (ב) להיא

בהסי' לרורות. והצרורות שצרו הכלים והוא לא נגע כצלי. מאן
לאמר מועד סבר לה כסומכוס ומאן לאמר אינו מועד סבר לה
כרבנן: **ונשבר הדלי**. קס"ד דעל ידי שהיה התנגול נמקר את
החבל נתגלגל הדלי ונשבר: **סוגמא אחבל**. הא דקמתי נזק שלם
אחבל: **משונה הוא**. שאין דרך פן
לאכול את שאין ראוי לה ותאי נזק
לשלם: **דמאוס צלישה**. שמדובקת
צו עיסקה. דמאוס לשון לכלוך:
אלא סומכוס היא. ולעולם בטר מצר
מנא אולינן וצרורות הן וסומכוס
היא: **בין כחו לפה כחו**. דלי שנתגלגל
הוא כחו והאמר שנשבר צרורות
הדלי הוא כח כחו: **דעתי רב אשי**.
לקמן בשמעמין: **דקא אויל דלי**:
מיניה מיניה. דתרנגול ולא נשבר
על ידי גלגול למקום אחר אלא הוא
דוחפו כל עשה וצשעת שצירה נמי:
קסבר מגופו משלם. והיינו אינו מועד
דדינו כחם לכל מילי: **קסבר מעלייה**
משלם. והאי מועד דקאמר לאו
לנזק שלם אלא לענין עלייה לחצי
נזק: **לא פלוגתא דסומכוס ורבנן**.
ומועד לנזק שלם קאמר: ועל
המררה נ"ש. דהיינו פן. והלקת
גדיש הוא צרורות דאינו אלא כחו
שהוא מניח כאן הגחלת והוא הולך
ודולק למקום אחר והא מתנימין היא
בפירקין: **ומני עלה**. בתוספתא [פ"ג ה"א]
נגופו משלם להאי חצי נזק: **וססברא**.
משום צרורות כי אורחיהו מחייב
לה: **לר' אלעזר**. דלאמר צברייתא
נזק שלם ואפילו אי סצירא ליה
כסומכוס דלאר צרורות נ"ש מגופיה
מי אשכחן נזק שלם וכל אורחיה כגון
צרורות רבא גופיה לא קמייעי ליה
אלא אליצא דרבנן דלאר חצי נזק
מנצילי ליה אי היא כשאר חצי
נזק ונגופו או דלמא בטר כאורחיה
אולינן וכל כי אורחיה מעלייה הוא
אלא אליצא דסומכוס פשיטא ליה
לרבא דמעלייה משלם דהא לכל מילי
כמועד משוי לה: **אלא כגון דשני**
נגחלת. שנטלה בפיו והניחה דהיינו
שינוי אלא צעיון מהכל לא תפשוט
דאי צרורות כאורחיהו דכולי עלמא
מעלייה משלם והכל צרורות ששניה
צפון קמיפלגי וצבריות כי אורחיהו
ציון ר' אלעזר צין תנא קמא סצירא
להו כסומכוס דזנזק שלם משלם
הלכך הכא דשני צרורות קאמר
ת"ק חצי נזק ומגופו משלם דמשונה
הוא ותולדה דקין: **ורבי אלעזר**
סבר כרבי טרפון דאמר משונה קרן
בחצר הניזק משלם נזק שלם. והואיל ומשונה הוא אע"ג דנזק שלם
משלם מגופו הוא דמשלם כדאמרין לקמן (דף עב): **בשמעתין לרבי**
טרפון משונה קרן בחצר הניזק מגופו משלם: ולא היא. היא ותסברא
קפרכתם ובעית למידק מדרי' אלעזר ללאו צרורות כי אורחיהו
מצינן לאוקמייה לאו דוקא ודחיה הוא דמצי ללחודי ולמימר ללאו
צבי אורחיה פליגי אלא דרשני אכל מגופיה לא תיזוק הכי דהא
שפיר מצינן לאוקמה צרורות כי אורחיהו ותפשוט לצרורות
מגופו משלם דמאי טעמא מוקמת לה כשינוי ורבי טרפון משום דנזק
שלם צמידי דאורחיה לא אשכחן מגופו הא לא תיסקי דלעולם צרורות
פליגי ורבי אלעזר כסומכוס: **וס"ל כר"י דאמר**. לקמן במועד זד תמות
בתמונה עומדת לקמן בפרק שור שנגנ' ארבעה (דף מה): והלכך גבי
צרורות נמי לטומכוס דחשיב ליה מועד משלם החצי מגופו וכי

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

יח.

והא חבל משונה הוא. בשלמא אי דלמי קאי איכא לאוקמא בחבל
גרוע וישן וצלי דאורחיה הוא ליפסק בחטיטה מועטת
שמחטטין למצוך המים שחבל אכל השתא דקאי אחבל ע"כ איירי
בחדל חזק דשייכא ציה תשלום אי נמי אי דלמי קאי מציון לפרש
דנפסק היינו שהותר הקשר שהיה
ציה הדלי קשור בחבל:
תפשוט דלאו בכחו דמי. הוא
מציון למימר דזיל הכא
קמדמי ליה וזיל הכא קמדמי ליה אלא
דבלאו הכי משני שפיר:
וע"ג הגדיש משלם ח"ג. לקמן (דף
עב) מפרש למי' אשו משום
חצי על כל הגדיש משלם חצי נזק
דחצי דלכז הן והוי צרורות לכד
ממקום גחלת ולמי' אשו משום
ממנו על כל הגדיש פטור ועל מקום
גחלת חצי נזק דלאדייה אדוי:
נזק שרם מנופו מי אשכחן. פירוש
צבי אורחיה:
במועד מתחילתו מי שמעת
ליה אלא כגון דשני
ואיי'עד. וז' גירסת הקונט' ומפרש
כיון דלייעד דה"ל כי אורחיה
וכי היכי דצבריות כי אורחיהו
שמעדי' מתחילתן ח"ג ותו לא הא
נמי דשני ואיי'עד לא חמור ממועד
מתחילתו ואין העדאה לצרורות ששניה
צפון ומדקמתי דמשלם מגופו אלא
לצרורות כי אורחיה נמי מגופו
ותפשוט דרבא וקשה דהכי פשיט
הא דרבא דלמא צרורות כי אורחיה
מעלייה אכל היכא דשני אע"ג דאיי'עד
משלם מגופו דלד תמות במקומה עומדת
ואין לומר דאין הכי נמי דלא אמי
למפשט בעיא דרבא אלא צא לומר
שיש ליישז הצרייתא צע"א דאין זה
סוגית הש"ס ונראה כגירסא דגרס
אלא כגון דאיי'עד ולעולם מצי למפשט
צעיון ולא תקשה מיידי דרבי אלעזר
ללא פליגי צפולתא דסומכוס ורבנן
ולא דשני דקאמרין וצפולתא
דרבי טרפון ורבנן אלא תרשיהו
כרבנן דסומכוס והכל צרורות כי
אורחיהו וצדאיי'עד והשתא פשיט
צעיא דרבא דש העדאה לצרורות
דאיירי צבריות כי אורחיהו וכן
משמע מדקאמר או דלמא תולדה
דרגל היא משמע דאיירי צלא שינוי
וכן מדמייתי עלה הדיוס אינו מועד
דלכז אורחיה מייתי לה לעיל ותימה
ללקמן (דף יט). מוכח דמיירי על ידי
שינוי גבי הא דדעתי רב אשי י' שינוי
צבריות וקאמר ותפשוט מדדעתי רבא
יש העדאה מכלל דאין שינוי פירוש דאי י' שינוי היכי אמי מרביע
נזק לנזק שלם וכן לקמן פריק' והא משונה הוא משמע דאי הוה מוקמא
פלוגתייהו בהעדאה ניחא משמע דצעיא דרבא על ידי שינוי איירי
ונראה דבתרשיהו מנצילי ליה אם יש העדאה או לאו דאי יש
העדאה צבריות כי אורחיהו גס על ידי שינוי יש העדאה דעיקר
העדאה צפון מצינה ואי אין העדאה צבי אורחיהו גס ע"י שינוי
אין העדאה דע"י העדאה לא הוי טפי ממי אורחיה ומה שפיה
דצע"י דש העדאה לא שייק לאוקמא צבי אורחיה דכיון דהוי אורחיה
מה לי פעם ראשונה מה לי פעם רביעית לאו פירכא הוא
כיון דמייתי רחמנא לקרן בחצי נזק שייכא ציה העדאה:
אלא

עין משפט
גר מצוה
ד א ב ג מו"י פ"ב מהל'
וזק ממנו הלכה י'
ועין בהשגות ובמ"מ סג'
עשין פו טו"ש ח"מ פ'
שם עפ"י י' וע"ש:
מוסף רש"י
משונה קרן בחצר
הניזק. קרן חמה וכל
תולדותיה קרי משונה,
הואיל ושינוי את וסתן שלם
הוי דרנן לכך (לעיל ד"ד).

(א) חמ' הכשבי' דקא חזיל דלי מיניה מיניה, וכו"ה נ"ב (ג) ג"ל רב סמא.
(ב) להיא סברא ואמי, אימור דשמעת ליה לר' יהודה היא סברא ביקרן, [דאית] ליה תמות ומועדית. אבל כשן ואש דמועדין מתחילתן הן, [אין יש בהן צרורות] [אין יש בהן צד תמות].